

Õigusloojate konverents 2019, Justiitsministeerium, Tallinn

**TAL
TECH**

Suurandmed, masinloetavad seadused ja tõelised seosed

Innar Liiv, innar@innar.com

Järgneva aastakümne jooksul
peame arvestama, et
seadusi hakkavad „lugema“
ka arvutiprogrammid,
kelle jaoks seadused ongi
andmed.

Kas meil ei ole võimalik
sisustada tänaseid ja
homseid määratlemata
mõisteid innovatsiooniga ja
uudsete andmeallikate abil?

Pilt: Nukitsamees - Mis on kodu, kus on kodu

Nottebohmi kaasus

**(Liechtenstein vs. Guatemala,
Rahvusvahelise Kohtu 06.04.1955 otsus)**

Nottebohmi kaasus

(Liechtenstein vs. Guatemala, Rahvusvahelise Kohtu 06.04.1955 otsus)

- Sündis Saksamaal 1881, kolis 1905 Guatemalasse, asutas mitmeid firmasid;
- Elas Guatemalas kuni 1943 elamisloa alusel, kunagi taotlemata Guatemala kodakondsust;
- Külastas vahest venda Liechtensteinis, kus ta taotles 1939 kodakondsust peale II MS algust;
- Sai kodanikuks ja kaotas Saksa õiguse kohaselt Saksa kodakondsuse;
- Naases 1940 Guatemalasse uue passiga ning informeeris kohalikke võime uuest kodakondsusest;
- Peale sõja kuulutamist Saksamaale, arreteeris Guatemala Nottebohmi, konfiskeeris "sakslase" vara + USA konfiseeris vara;
- Liechtenstein pöördus 1951 kohtusse ja kaotas: kodakondsus anti ilma tõeliste seosteta kodaniku ja riigi vahel, seega diplomaatiline esindusõigus puudub.

COUR INTERNATIONALE DE JUSTICE

RECUEIL DES ARRÊTS,
AVIS CONSULTATIFS ET ORDONNANCES

AFFAIRE NOTTEBOHM

(LIECHTENSTEIN c. GUATEMALA)

DEUXIÈME PHASE

ARRÊT DU 6 AVRIL 1955

1955

INTERNATIONAL COURT OF JUSTICE

REPORTS OF JUDGMENTS,
ADVISORY OPINIONS AND ORDERS

NOTTEBOHM CASE

(LIECHTENSTEIN v. GUATEMALA)

SECOND PHASE

JUDGMENT OF APRIL 6th, 1955

tõeline/tegelik side/seos

genuine link

lien substantiel

relación auténtica

реальная связь

真正的联系

“a legal bond having as its basis a social fact of attachment, a genuine connection of existence, interests and sentiments.”

Pilt: Nukitsamees - Mis on kodu, kus on kodu

Kılıçı kaasus

(Riigikohtu otsus 3-3-1-42-08, 20.10.2008)

Kılıçı kaasus

(Riigikohtu otsus 3-3-1-42-08, 20.10.2008)

- Sündinud Türgis, abielus Eesti kodanikuga, rahvastikuregistri järgi elab Eestis;
- Eestis asub kaebaja vara, kodu ja perekond, ta on õppinud ära eesti keele ja sooritanud vastava eksami;
- Soovis saada Eesti kodanikuks;
- Töötab reisilaeva kaptenina välismaal, kuna Eestis saab kaptenina töötada ainult Eesti (+EL+EEA) kodanik;
- Ainus kodu on Eestis, töö tõttu on tihti merel ning ei saanud seetõttu aastas 183 päeva kokku iga aasta 5 aastase perioodi jooksul.

Kohtunik Tõnu Antoni eriarvamus

- Püsivalt Eestis **elamise** mõiste on jäetud KodS-s defineerimata.
- Püsivalt Eestis **elamise** nõude kohaldamine selliselt, et see on "seaduslik Eestis **viibimine** vähemalt 183 päeva aastas, kusjuures Eestist eemalviibimine ei või aastas ületada 90 päeva järjest" (KodS § 11) ja igasugune erisuste kaalumine on võimatu, ei anna mõnel juhul mõistlikku tulemust.
- Arvestada tuleks töösuhete muutumist üha mitmekesisemaks ja paindlikumaks ning paljude Eesti elanike kiiresti muutunud elulaadi - võimalust ja vajadust töötada väljaspool Eestit. Eriti juhtumil, kui töötatakse Euroopa Liidu teistes liikmesriikides, kusjuures isik ei ela seal püsivalt ning isiku kodu ja perekond on Eestis.

Miks me nõuame
uutelt kodanikelt paiksust
5 aastat?

Miks mitte 3 või 7 aastat?

Residentsusnõue ja aeg on lihtsalt vahendajad
(*proxies*) rikkalikumatele ja sügavamatele juurtele

MIS “JUHTUB” RESIDENTSUSE AJAL?

1

2

3

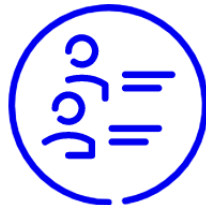
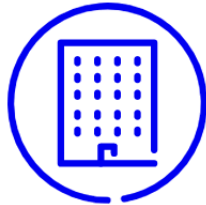
4

5

VS

Omadest näiliselt lõputult
võimalusi, säilitame tegelikult
keskmiselt 150 inimsuhet

(ALLIKAS: Dunbar, R. I. (1992). Neocortex size as a constraint on group size in primates. *Journal of Human Evolution*, 22(6), 469-493.)

Omaades näiliselt lõputult
võimalusi, viibime tegelikult
keskmiselt 25. kohas

(ALLIKAS: Alessandretti, L., Sapiezynski, P., Sekara, V., Lehmann, S., & Baronchelli, A. (2018). Evidence for a conserved quantity in human mobility. *Nature human behaviour*, 2(7), 485.)